

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(109)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Gospodarki Narodowej (12.)
oraz Komisji Ustawodawczej (15.)
w dniu 31 stycznia 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 36).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 45)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Krzysztof Kwiatkowski)

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Wraz z panem przewodniczącym Tomaszem Misiakiem witamy państwa bardzo serdecznie na wspólnym posiedzeniu połączonych komisji: Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Ustawodawczej.

Witamy przedstawiciela Ministerstwa Finansów, pana dyrektora Dariusza Niestrzębskiego, i przedstawicieli Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

W porządku posiedzenia mamy pierwsze czytanie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, druk nr 36.

Czy do tak zaproponowanego porządku posiedzenia ktoś z państwa senatorów ma jakieś uwagi, zastrzeżenia, opinie? Nie.

W związku z tym porządek posiedzenia został przyjęty.

Proszę przedstawiciela Biura Legislacyjnego o przedstawienie projektu.

**Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Inicjatywa dotycząca ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, której podjęcie proponuje Komisja Ustawodawcza, polega na wykonaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 listopada 2006 r. stwierdzającego niezgodność z konstytucją przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Trybunał orzekł, że art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie, w jakim wyłącza on zwolnienie podatkowe w stosunku do odszkodowań uzyskanych na podstawie ugody sądowej, jest niezgodny z konstytucją.

W zaproponowanej ustawie art. 21 ust. 1 lit. g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ulega zmianie w ten sposób, że wolne od podatku dochodowego będą otrzymane odszkodowania, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, z wyjątkiem odszkodowań wynikających z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe. Celem jest wykluczenie z tego wyłączenia ugód sądowych. Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czy ktoś z państwa senatorów, członków Komisji Gospodarki Narodowej lub Komisji Ustawodawczej, ma jakieś pytania do przedstawicieli Biura Legislacyjnego?

Proszę w takim razie, jeżeli jest taka wola, o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Finansów.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów Dariusz Niestrzębski:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, minister finansów pozytywnie opiniował projekt i nie zgłaszał do niego uwag. Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Zbigniew Cichoń:

Mam pytanie dotyczące przepisów przechodnich. Czy jest jakaś regulacja, która mówi, po pierwsze, że do spraw wszczętych stosuje się nową ustawę, a po drugie, że w wypadku spraw, w których decyzje wymiarowe zostały już wydane i podatek został zapłacony, można ewentualnie wznowić postępowanie. Bo ja przypominam, że niestety zarówno kodeks postępowania administracyjnego, jak i ustawa dotycząca postępowania podatkowego nie zawierają regulacji, które by... Nie, przepraszam, k.p.a. już je zawiera i ordynacja od niedawna też zawiera, tu nastąpiła zmiana. Czyli jest dobrze. Ale co do tych temporalnych kwestii... Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Biura Legislacyjnego.

**Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Tutaj nie zaproponowaliśmy treści przepisu przejściowego. Postępowanie można było wznowić gdzieś w ciągu miesiąca od wydania wyroku Trybunału Konstytucyjnego i jest to kwestia jeszcze do rozważenia.

Senator Zbigniew Cichoń:

Jeżeli sprawy są już w toku... Bo ja wiem, że można wznowić po wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Ale jeżeli sprawy są już w toku?

**Główny Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Piotr Radzewicz:**

W przypadku spraw w toku po wejściu w życie tej regulacji zmieni się podstawa rozstrzygnięcia. Będzie stosowana ogólna zasada prawa intertemporalnego, zasada działania prawa nowego. Ewentualnie możemy to doprecyzować, jeżeli pan senator wyraża życzenie zgłoszenia takiej poprawki, i opracować przepis przejściowy, który będzie regulował to wyraźnie, przy czym z tym będą się wiązały prawdopodobnie większe koszty.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Ja przypomnę, że jesteśmy na etapie pierwszego czytania i oczywiście przyjmuję tę uwagę pana senatora, bo to jest właśnie decyzja komisji...

Widzę kolejne zgłoszenia. Proszę panów senatorów: pan senator Paszkowski, pan senator Iwan.

Senator Bohdan Paszkowski:

Odniosę się do tego pytania. Jak rozumiem – biorąc pod uwagę również odpowiedź, którą otrzymałem z Ministerstwa Finansów – to od dnia opublikowania tego orzeczenia, czyli od 11 grudnia 2006 r., praktyka stosowania prawa podatkowego w tym zakresie jest zgodna z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. Stąd stosowanie przepisów intertemporalnych nie ma już uzasadnienia. Bo uchwalanie tej ustawy pewnie jeszcze potrwa trochę czasu, a ta sprawa ma już teraz charakter przede wszystkim porządkowy. Chodzi o to, żeby to, co orzekł w swoim wyroku Trybunał Konstytucyjny – a to był wyrok zakresowy, taki, że Trybunał uchylił ten przepis w zakresie tej interpretacji, którą przyjął – miało odzwierciedlenie w naszym ustawodawstwie, miało odzwierciedlenie w przepisie. Innymi słowy, my dostosowujemy do tego, co orzekł Trybunał, a praktyka stosowania przepisu w takim rozumieniu, jakie orzekł Trybunał Konstytucyjny, jest już od daty publikacji, czyli od 11 grudnia 2006 r.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Pan senator Stanisław Iwan, proszę bardzo.

Senator Stanisław Iwan:

W zasadzie straciłem pytanie, bo senator już mi odpowiedział. Bo chodziło mi o to, jakie będą koszty w czasie okresu przejściowego: od momentu opublikowania do momentu wejścia w życie ustawy. Czy ministerstwo mogłoby, tylko gwoli... Bo ja uważam, że kierunek zmian jest właściwy, ale jakie będą zmiany, jeżeli chodzi o wpływy podatkowe? O jakiej kwocie tutaj mówimy? Bo to pewnie jest nie za wielka kwota.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czy przedstawiciel Ministerstwa Finansów... Proszę bardzo, Panie Dyrektorze.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów Dariusz Nistrzębski:**

Proszę państwa, minister finansów tej kwoty nie wyliczał. Obawiam się, że sam proces szukania jej mógłby być trochę bardziej kosztowny niż to, ile to będzie warte. Bo ze wszystkich ugód musielibyśmy wyciągnąć z Ministerstwa Sprawiedliwości te, gdzie były jakiegokolwiek odszkodowania. Czy to jest w ogóle fizycznie możliwe do policzenia, mam wątpliwość. To dotyczy tak szczegółowej regulacji, że wydaje się, że kwoty na pewno nie będą znaczące. Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Proszę, przedstawiciel Biura Legislacyjnego.

**Główny Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Piotr Radzewicz:**

Chciałbym wyjaśnić jedną wątpliwość, która pojawiła się we wcześniejszych wypowiedziach, związaną z aktualną praktyką stosowania tej ustawy po wyroku Trybunału. Proszę zwrócić uwagę na to, że Trybunał nie uchylił całego przepisu ustawy, tylko stwierdził, że jest on niekonstytucyjny w określonym zakresie. To jest tak zwana formuła zakresowa derogacji i oznacza ona mniej więcej tyle, że w systemie prawa nie powstaje luka na takiej zasadzie, na jakiej mamy do czynienia z luką w prawie, kiedy wprost stwierdzona jest niekonstytucyjność przepisu, kiedy wypada czy też jest eliminowana cała jednostka redakcyjna tekstu prawnego, więc sądy i organy administracji publicznej „jakoś sobie w praktyce radzą”. Ale treść aktualnie obowiązującego przepisu nie jest zgodna z jego brzmieniem i inicjatywa senacka jest między innymi po to, aby uzgodnić to brzmienie, na które składają się przepis oraz wyrok i jego treść, którą możemy odczytać w Dzienniku Ustaw. Więc ta nowelizacja jest potrzebna chociażby po to, żeby była pewność, jasność i przejrzystość w systemie prawa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Zbigniew Cichoń:

Proszę państwa, to że Ministerstwo Finansów już od czasu opublikowania tego wyroku stosuje taką normę, jaka powinna być, a którą my dopiero teraz chcemy wprowadzić, jest bardzo chwalebne dla Ministerstwa Finansów, ale to nie zmienia istoty sprawy. To nie zmienia tego, że mogą być sytuacje wątpliwe, kiedy na przykład jakiś urząd, bo wiemy o tym, że praktyka różnych urzędów jest różna, wpadnie na pomysł, że nie zastosuje tego przepisu, i powie, że będzie go stosował dopiero od momentu, kiedy będzie miał on rangę ustawową. I dlatego, po to, żeby uniknąć takich sytuacji, widziałem potrzebę regulacji intertemporalnych w postaci raptem jednego artykułu, w którym wprost będzie ustanowiona zasada, że przepis stosuje się również do spraw, które są w toku.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego.

**Główny Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Piotr Radzewicz:**

Panie Przewodniczący, ja widzę trafność we wnioskowaniu pana senatora i deklaruje, że przygotujemy propozycję takiej poprawki. Jeżeli ktoś z państwa będzie chciał ją przejąć i zgłosić, to będzie ona do wykorzystania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Taka poprawka będzie zgłoszona przez pana senatora. Ja też uważam, że takowa poprawka jest zasadna, więc też proszę o jej przygotowanie.

Proszę bardzo.

Senator Henryk Woźniak:

Ja chciałbym poprzeć wątpliwości kolegi. Jako były pracownik organów skarbowych wiem, że nie jest tak, jak z pozoru by się wydawało. Nie jest tak, że wyrok Trybunału rozstrzyga kwestię zgodnie z intencją Trybunału i zgodnie z intencją komisji senackiej. Bywa z tym różnie w zależności od interpretacji organów kontroli. A pamiętajmy o tym, że organem kontroli jest inspektor kontroli skarbowej, a więc wielość interpretacji jest bardzo duża i są one bardzo różnorodne.

Chciałbym też uzupełnić pytanie kolegi senatora o pytanie, na które obawiam się, nie otrzymam odpowiedzi. A jeśli nie otrzymam, to byłaby sugestia do pana przewodniczącego, by jednak przy tego typu aktach prawnych móc oczekiwać od Ministerstwa Finansów określenia zakresu ilościowego, jak również wartościowego spraw będących przedmiotem nowelizacji. Mianowicie, czy Ministerstwo Finansów prowadziło monitoring liczby spraw prowadzonych przez organy kontroli skarbowej? To jest do stwierdzenia, bo przecież te raporty są przez organy kontroli i przez izby skarbowe prowadzone bardzo wszechstronnie. I można zadać pytanie, czy z artykułu tego i tego, paragraf, ustęp itd., itd. w wyniku postępowania kontrolnego były orzekane dodatkowe przypisy podatków, i w ciągu kilku dni mieć na nie odpowiedź zwrotną. Myślę, że nie mamy teraz odpowiedzi na to pytanie, więc tym bardziej chciałbym prosić, by w przyszłości pan przewodniczący stawiał takie pytanie. Bo to jest ważne, na ile niekonstytucyjność przepisu utrudniała życie podatnikom, a więc obywatelom. A wiemy, że utrudnia bardzo często. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Panie Dyrektorze, ja się przyłączam do tej prośby. W przyszłości w tego typu sytuacjach – chociaż przyjmujemy pańską wcześniejszą uwagę co do trudności w zakresie wyliczeń finansowych – prosilibyśmy przynajmniej o przygotowanie statystyki spraw, których to może dotyczyć, bo jak rozumiem wypowiedź pana senatora, państwo takimi danymi dysponują. W przypadku tego konkretnego życzenia

na tym etapie jest taka sytuacja, że nie wiem, czy zdążymy to uzupełnić, przynajmniej o zakres statystyczny, niekoniecznie finansowy. Ale do tej uwagi oczywiście się przyłączam.

Nie wiem, czy pan dyrektor chce się do tego w jakiś sposób ustosunkować?
Proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów Dariusz Niestrzębski:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

To, co ja mogę zadeklarować, to to, że oczywiście podejmiemy taką próbę. Ponieważ dotyczy to ugód sądowych, to będziemy bazowali na materiale z Ministerstwa Sprawiedliwości, które ma, być może, raporty o liczby ugód. Czy da się z tego wyłuskać te ugody, w których jest mowa o odszkodowaniach i o kwotach odszkodowań po to, żeby wyliczyć skutki finansowe, tego nie wiem. Ale próbę na pewno podejmiemy i o jej wyniku poinformujemy komisję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czy ktoś z państwa senatorów, członków połączonych komisji, ma jeszcze jakieś uwagi, pytania, opinie?

Skoro nie, przystępujemy do przyjęcia projektu.

Kto z członków komisji jest za. Proszę o podniesienie ręki. (15)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Uzgodniłem z panem przewodniczącym Misiakiem i z panem przewodniczącym Kleiną, że zaproponujemy, żeby w tym przypadku sprawozdawcą połączonych komisji był senator, który jest członkiem obu komisji i wiceprzewodniczącym Komisji Gospodarki Narodowej, czyli pan senator Marek Trzeciński.

Czy pan senator wyraża zgodę?

Senator Marek Trzeciński:

Tak.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Przystępujemy do formalnego powołania sprawozdawcy połączonych komisji.

Kto jest za kandydaturą pana senatora Marka Trzecińskiego? Proszę o podniesienie ręki (14)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Tym samym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia komisji.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jeszcze jakieś uwagi, opinie?

Skoro nie, to ja jeszcze tylko poproszę sekretarza naszej komisji o przypomnienie terminarza posiedzeń, agendy prac Komisji Ustawodawczej.

Proszę, Pani Aniu.

Młodszy Sekretarz Komisji Ustawodawczej
Anna Łowczyk:

Szanowni Państwo, w dniu 5 lutego odbędą się cztery posiedzenia Komisji Ustawodawczej w konfiguracji z różnymi komisjami. Rozpoczniemy o godzinie 13.00 w sali posiedzeń plenarnych. I konsekwentnie wszystkie posiedzenia będą się odbywały w sali posiedzeń plenarnych. Pierwszym posiedzeniem będzie posiedzenie z Komisją Rodziny i Polityki Społecznej. Dotyczy ono pierwszego czytania ustawy o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i to jest też projekt wykonujący wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Następnie o godzinie 13.30 odbędzie się posiedzenie z Komisją Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, to też będzie pierwsze czytanie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny i ustawy o notariacie. Planujemy zakończyć o godzinie 14.00 i wówczas rozpoczniemy posiedzenie z Komisją Praw Człowieka i Praworządności, tutaj będą z kolei dwa pierwsze czytania: ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz ustawy – Kodeks karny. I następnie o godzinie 16.30 komisja regulaminowa i Komisja Ustawodawcza rozpatrzą w pierwszym czytaniu projekt ustawy o zmianie ustawy o... to znaczy projekt uchwały o zmianie Regulaminu Senatu. I to będzie w dniu 5 lutego wszystko, a 6 lutego o godzinie 8.15 w sali nr 179 będziemy rozpatrywać trzy wyroki Trybunału Konstytucyjnego. To wszystko. Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Dziękuję bardzo.

Zamykamy wspólne posiedzenie komisji.

Dziękuję panu dyrektorowi, dziękuję przedstawicielom Biura Legislacyjnego i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Dziękuję państwu.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 03)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851